

A/1. A POLGÁRI JOG ÉS CSALÁDI JOG

TÉTELEK ÉS AZ ELSAJÁTÍTANDÓ JOGANYAG

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény, a Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1960. évi 11. törvényerejű rendelet, a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény, valamint a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény ismerete valamennyi tételhez szükséges, továbbá ismerni kell a tételekhez kapcsolódóan a joggyakorlatot (megjelölésük a tételeknél).

A JOGOK GYAKORLÁSA ÉS A KÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSE

1. A törvény célja, a polgári jog alapelvei.
2. Joggal való visszaélés. A fél jognyilatkozatának bírói ítélettel való pótlása.
3. A biztatási kár megállapítása és a kártalanítás.

A SZEMÉLYEK

4. A jogképeség és cselekvőképesség szabályai.
5. A jogképeség megszűnése. A haltnak nyilvánítás, a halál tényének megállapítása.
(PK 1, PK 264)
6. Az állam részvétele a vagyoni viszonyokban.
7. A jogi személy létrejötte, megszűnése, a jogképeség terjedelme.
8. A jogi személyek fajtái. Egyes jogi személyek: állami vállalat, költségvetési szerv, szövetkezet, gazdasági társaság.
9. Az egyesület és a köztestület.
10. Az alapítvány. (Közalapítvány: 2006. évi LXV. tv. 1. §, 5/2006 Közigazgatási jogegységi határozat)

A SZEMÉLYEK POLGÁRI JOGI VÉDELME

11. A személyhez fűződő jogok. (8/1990. (IV. 23.) AB határozat)
12. A személyiségi jogok polgári jogi védelme, a sajtóhelyreigazítás. (PK 12.)
13. A szellemi alkotásokhoz fűződő jogok védelme, a szerzői jogi védelem tárgya. (A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény I-IV., XI. fejezetei, 94. §, 94/A §., 94/B §.)

A TULAJDONJOG

14. A tulajdonjog tárgya, tartalma. (64/1993. (XII. 22.) AB határozat, 35/1994. (VI. 24.) AB határozat, 10/2001. (IV. 12.) AB határozat)
15. A szomszédjog szabályai, a túlépítés.
16. A rendelkezési jog kizárása, korlátozása, a tulajdonjog védelme. (PK 29., PK 31.)
17. Az ingatlan-nyilvántartás szabályai.
(az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény, I-V. fejezetek, PK 265, 2/2005. (VI. 15) PK vélemény, 3/2007 Közigazgatási jogegységi határozat)
18. A tulajdon megszerzése és esetei (eredeti, származékos tulajdonszerzési módok).
19. Az ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonszerzés esetei (ráépítés, elbirtoklás, öröklés, hatósági határozat, házasság). (PK 4.,6.,7.)
20. A közös tulajdon fogalma, a tulajdonostársak jogai és kötelezettségei. A közös tulajdon megszüntetése. (PK. 8., 9.,11., 1/2008. (V. 19.) PK vélemény)
21. A társasháztulajdon.
(a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény)
22. A földhasználat, haszonélvezet és használat, telki szolgálat, használati jog alapítása.
23. A kisajátítás.
(a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény.)
24. A birtok, birtokvédelem, birtoklás jogalap nélkül, a felelős őrzés. (PK 29., 31.)

A KÖTELMI JOG

25. A szerződés általános szabályai; létre nem jött, semmis, megtámadható és hatálytalan szerződések, a bírósági úton nem érvényesíthető követelések.
(32/1991. (VI. 6.) AB határozat, 66/1995. (XI. 24.) AB határozat, (1/2002. Polgári Jogegységi Határozat, 1/2011. (VI. 15.) PK vélemény)
26. A szerződési akarat és kifejezése, az előszerződés. A szerződés létrejötte, alakja.
(17/1999 (II.5.) Korm. rendelet a távollevők között kötött szerződésekről)
27. Az általános szerződési feltételek, a fogyasztói szerződések tisztességtelen kikötései.
(18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről (2/2011. PK. vélemény)
28. A képviselő, a törvényes képviselő, a cégjegyzés, meghatalmazás, ügygondnok, eseti gondnok.
29. A szerződés tartalma és tárgya harmadik személy javára kötött szerződés.

30. A feltétel és az időhatározás, vagylagos szolgáltatás. (2/2002. *Polgári Jogegységi Határozat*)
31. A semmisség és a megtámadhatóság. A szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményei.(részbeni érvénytelenség, érvényessé nyilvánítás).
(1/2010. (VI. 28.) *PK vélemény, PK 267.*)
32. A szerződés módosítása szerződéssel, egyezséggel, bírósági úton. A tartozás elismerés.
33. A szerződést biztosító mellékkötelezettségek. A mögöttes felelősség. (1/2007. *JPE, GK 17., 18., 1/2010 Polgári Jogegységi Határozat*)
34. A teljesítés. A teljesítés helye, ideje és módja.
35. A pénztartozás teljesítése, a kamat. (*PK. 226., GK 66., 3/2004 (XII.2.) PK vélemény*)
36. A beszámítás. (*PK 34.*)
37. A hibás teljesítés; igényérvényesítési határidők, szavatossági jogok, kártérítés.
(a termékfelelősségről szóló 1993. évi X. törvény, I. számú *Polgári Gazdasági Elvi Döntés, 1/2004 (XII.2.)PK vélemény, GK 30*)
38. A kötelezett és a jogosult késedelme, a teljesítés lehetetlenné válása, megtagadása, a szerződésszegés közös szabályai.
39. A szerződés megszűnésének egyes esetei, az elévülés. (*PK 51., PK 52., GK 16., GKT 72/1973.*)
40. Engedményezés, tartozásátvállalás. (2/2004. *Polgári Jogegységi Határozat*)
41. Több jogosult vagy kötelezett a szerződésben.

FELELŐSSÉG A SZERZŐDÉSEN KÍVÜL OKOZOTT KÁRÉRT ÉS A JOGALAP NÉLKÜLI GAZDAGODÁSÉRT

42. A szerződésen kívül okozott károkért való felelősség általános szabályai, a közös károkozás. (*PK 36., 37.*)
43. A veszélyes üzem működéséből eredő károk. (*PK 40., PK 38.*)
44. Felelősség olyan személy károkozásáért, akinek a belátási képessége hiányzik vagy korlátozott. (*PK. 39*)
45. Az alkalmazott, szövetkezeti tag, képviselő és megbízott károkozása. Az államigazgatási, bírósági és ügyészségi jogkörben okozott kárért való felelősség.
(*PK.41,42,43,74*).
46. Az állattartók felelőssége.
47. Az épületről lehulló tárgy által okozott kár.
48. A nem vagyoni kár. (34/1992. (VI. 1.) *AB határozat*)

- 49. A kártérítés módja, mértéke. (PK 45.,46.,47.,48.,49.,50., GK 34.)
- 50. A jogalap nélküli gazdagodás. (PK 34.)

A PTK.-BAN FOGLALT EGYES SZERZŐDÉSEK

- 51. Az adásvétel, a csere. Az adásvétel különös nemei. (XXV. számú Polgári Elvi Döntés az ingatlan-átruházási szerződés érvényességéről, (2/2005 (VI.15.) PK vélemény)
- 52. A vállalkozási szerződés.
(XXXII. számú Polgári Elvi Döntés a vállalkozói díjjal kapcsolatos egyes kérdésekről, GK 25.)
- 53. A bérlet, haszonbérlet, letét. A megbízás, bizomány, a megbízás nélküli ügyvitel.
(3/2006. Polgári Jogegységi Határozat)
- 54. A hitel- és kölcsönszerződés. A bankszámla- és betétszerződés. A folyószámla- szerződés.
A takarékbetét-szerződés.
- 55. A biztosítás. A biztosítás fajtái. (PK 74., PK 75.)
- 56. Az ajándékozás. A haszonkölcsön. (PK 76, PK 77.)
- 57. A tartási és az életjáradéki szerződés.
- 58. A polgári jogi társaság és az építőközösség

ÖRÖKLÉSI JOG

- 59. Az öröklés általános szabályai, kiesés az öröklésből, érdemtelenység, lemondás az öröklésről.
- 60. A törvényes öröklés általános rendje, az ági öröklés, osztályrabocsátás. (PK 80,81)
- 61. A házastárs haszonélvezeti joga.
- 62. Az örökbefogadással kapcsolatos öröklési szabályok.
- 63. A végintézkedésen alapuló öröklés. A végrendelet fajtái, a végrendelet tartalma, érvénytelensége és hatálytalansága.
- 64. Az öröklési szerződés, a halál esetére szóló ajándékozás, rendelkezés a várt öröklésről.
- 65. A kötelesrész. A kitagadás.
- 66. Az örökös jogállása, az örökség visszautasítása, a hagyatéki tartozásokért fennálló felelősség.
- 67. A hagyomány és a meghagyás. A hagyományos felelőssége a hagyatéki tartozásokért.

A HÁZASSÁG

68. A házasság megkötése. A házasságkötést megelőző eljárás, a házasságkötés törvényi feltételei, a házasság megkötése és anyakönyvi bejegyzése.
(22/1992. (IV. 10.) AB határozat)
69. A házasság érvénytelenné nyilvánítása, az érvénytelenség joghatásai, a nem létező házasság
70. A házastársak jogai és kötelezettségei. A névviselés.
71. A házasság felbontása.
72. A házastársak vagyoni viszonyai. (PK 279., PK 281.)
73. A házastársi vagyonközösség megszüntetése, megosztása. A házastársak lakáshasználatának rendezése.
(PK 81., PK 279., PK 298., PK 299.)
74. A házastárs és a volt házastárs tartása. (PK 113., 114.)
(V. számú Polgári Elvi Döntés a házastársi tartásra való érdemtelenségről)
75. Az élettársi viszony, a közös háztartásban élők vagyoni viszonyai. A bejegyzett élettársi kapcsolat.
(A bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XXIX. törvény, 14/1995. (III. 13.) AB határozat, 154/2008 (XII.17.) AB határozat)

A CSALÁD ÉS A GYÁM

76. A családi jogállás, megállapítása, apasági vélelem megtámadása.
(31/2012. (VI. 29.) AB határozat, PK 183., PK 97., PK 100., PK 102.)
77. Az örökbefogadás célja, feltételei, joghatásai, hatálytalanná válása, megszűnése.
78. A rokonok tartása.
79. A kiskorú gyermek tartása, tartásának mértéke, a tartás megállapításának módja, a gyermektartásdíj végrehajtása. (PK 104., 105., 106., 107.)
80. A nagykorú gyermek tartása.
(XXIX. számú Polgári Elvi Döntés a tanulmányait folytató nagykorú gyermek tartásáról)
81. A szülői felügyelet tartalma. A külön élő szülő jogai és a gyermekkel való kapcsolattartása. (PK 284.)
82. A gyermek elhelyezése. (Az LB - 24. sz. irányelvvel módosított - 17. számú irányelve)

83. A szülői felügyelet megszüntetése és szünetelése.
84. A kiskorúakról való állami gondoskodás.
85. A gyámrendelés feltételei, a gyám jogai és kötelezettségei, a gyámság megszüntetése, a számadás.